

Bruxelles, 4 decembrie 2023
(OR. en)

16335/23

CT 192
ENFOPOL 530
COTER 235
JAI 1612

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	4 decembrie 2023
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	15404/23
Subiect:	Concluziile Consiliului privind gestionarea persoanelor eliberate din închisoare care ar putea reprezenta o potențială amenințare teroristă – <i>Concluziile Consiliului (4 decembrie 2023)</i>

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind gestionarea persoanelor eliberate din închisoare care ar putea reprezenta o potențială amenințare teroristă, aprobate de Consiliu (Justiție și Afaceri Interne) în cadrul celei de a 3992-a reuniuni a sale, desfășurate la 4 decembrie 2023.

CONCLUZIILE CONSILIULUI**privind gestionarea persoanelor eliberate din închisoare care ar putea reprezenta o potențială amenințare teroristă**

REAFIRMÂND că terorismul atacă valorile fundamentale ale Uniunii Europene și drepturile omului și continuă să reprezinte o amenințare gravă la adresa statelor membre;

SUBLINIIND că lupta împotriva terorismului continuă să fie o prioritate pe agenda Consiliului Uniunii Europene, astfel cum s-a subliniat cel mai recent în Concluziile sale privind protejarea europenilor împotriva terorismului: realizări și etape următoare, adoptate la 9 iunie 2022¹;

ȚINÂND CONT de faptul că, în concluziile sale din 11 decembrie 2020², Consiliul European a invitat statele membre să își intensifice eforturile pentru a utiliza pe deplin bazele de date și sistemele de informații europene, mai ales în ceea ce privește introducerea în bazele de date a datelor relevante privitoare la persoanele despre care un stat membru a stabilit că reprezintă o amenințare gravă teroristă sau de extremism violent.

CONSTATÂND că, în Concluziile sale privind prevenirea și combaterea radicalizării în închisori și soluționarea problemei infractorilor teroriști și extremiști violenți după eliberare, adoptate la 6 iunie 2019³, Consiliul Uniunii Europene a afirmat că continuarea monitorizării persoanelor radicalizate care, pe baza unei evaluări a riscurilor, sunt considerate ca reprezentând o amenințare continuă după eliberare ar putea fi asigurată, de la caz la caz, în conformitate cu legislația națională și cu respectarea principiului proporționalității și a drepturilor fundamentale ale persoanelor în cauză;

AMINTIND că, în aceleași concluzii, Consiliul a subliniat că ar putea fi utile și măsuri ulterioare eliberării, care să-i împiedice pe infractorii teroriști sau extremiști violenți sau pe infractorii radicalizați înainte de executarea pedepsei în închisoare sau în cursul acesteia să se implice în activități violente după eliberare;

¹ 9997/22.

² EUCO 22/20.

³ 9727/19.

AMINTIND că, în aceleași concluzii, Consiliul a afirmat că schimbul de informații privind deținuții radicalizați dintre statele membre ale UE la nivel bilateral sau multilateral, în măsura pe care o permite legislația națională, ar putea constitui un instrument valoros, de exemplu atunci când informațiile partajate se referă la foști deținuți care revin sau călătoresc în diferite state membre;

REMARCÂND că aceleași concluzii indică faptul că o mai bună utilizare a sistemelor de informații existente [inclusiv a Sistemului de informații Schengen (SIS)] ar putea fi benefică;

LUÂND ÎN CONSIDERARE faptul că, în Concluziile sale privind securitatea internă și parteneriatul polițienesc european, adoptate la 24 noiembrie 2020⁴, Consiliul a afirmat că ar trebui să se acorde în continuare o atenție deosebită persoanelor care se întorc în țara lor din zonele de conflict, precum și închisorilor și deținuților eliberați;

ACCENTUÂND că, în aceleași concluzii, Consiliul a invitat statele membre să acorde o atenție deosebită persoanelor despre care statele membre au stabilit că reprezintă o amenințare teroristă sau de extremism violent și subliniind că într-o Europă fără frontiere interne trebuie să se asigure un schimb fiabil și rapid de informații atunci când aceste persoane călătoresc sau intră în legătură cu persoane sau rețele din alte state membre;

EVIDENȚIIND că, după cum se afirmă în aceleași concluzii, Consiliul consideră important, în principiu, să se introducă în bazele de date și sistemele de informații europene relevante persoanele despre care un stat membru a stabilit că reprezintă o amenințare gravă teroristă sau de extremism violent, cu excepția cazului în care există preocupări juridice sau operaționale care cer contrariul;

REMARCÂND că în Declarația comună a miniștrilor afacerilor interne din UE cu privire la recente atentate teroriste din Europa s-a solicitat un schimb de informații cu privire la persoanele care reprezintă o amenințare teroristă sau de extremism violent;

⁴ 13083/1/20 REV 1.

SUBLINIIND că eforturile de sporire a schimbului de informații și a înțelegerii persoanelor care reprezintă o amenințare teroristă sau de extremism violent, cum ar fi proiectul *Gefährder*⁵, sunt deja în derulare, sub forma unor discuții la nivel de experți, a creării unui compendiu de abordări ale autorităților de aplicare a legii din statele membre în ceea ce privește evaluarea și gestionarea persoanelor considerate ca potențiale amenințări teroriste sau de extremism violent, precum și sub forma dezvoltării unei înțelegeri comune și a unor criterii orientative fără caracter obligatoriu pentru examinarea informațiilor privind astfel de persoane și introducerea lor în bazele de date și sistemele de informații europene. Această activitate vizează persoanele considerate drept potențiale amenințări teroriste sau de extremism violent, inclusiv persoanele condamnate pentru terorism sau deținuții radicalizați autori ai altor infracțiuni care sunt eliberați sau urmează să fie eliberați și, pe baza unei evaluări individuale a riscurilor, sunt considerați a reprezenta o amenințare continuă după eliberare;

CONSTATÂND că Europolul, în cel mai recent raport TE-SAT al său⁶, a subliniat că eliberarea persoanelor radicalizate din închisori rămâne o chestiune preocupantă pentru statele membre deoarece respectivele persoane își pot continua acțiunile de prozelitism în afara închisorilor și se pot implica în pregătirea de atentate teroriste, adăugând că jihadiștii radicalizați pot reprezenta un risc în materie de violențe sau pot planifica atentate după ce sunt eliberați;

LUÂND ÎN CONSIDERARE faptul că în Uniune au avut deja loc mai multe atentate jihadiste în care au fost implicați autori reprezentând, în momentul comiterii atentatului, persoane condamnate sau deținute care au fost eliberate ⁷;

⁵ Elaborarea unor criterii orientative comune fără caracter obligatoriu pentru o înțelegere comună între autoritățile de aplicare a legii din statele membre ale UE cu privire la momentul în care o persoană ar trebui să fie considerată o potențială amenințare teroristă sau extremistă violentă pe baza examinării informațiilor privind aceste persoane și a introducerii acestora în bazele de date și în sistemele de informații europene;

⁶ Europol (2023), Raportul privind situația și tendințele terorismului în Uniunea Europeană (TE-SAT). https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_TE-SAT_2023.pdf

⁷ Europol (2021), Raportul privind situația și tendințele terorismului în Uniunea Europeană (TE-SAT). https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf

SUBLINIIND că, în următorii cinci ani, în întreaga Uniune, un număr considerabil de persoane care au fost condamnate pentru infracțiuni de terorism sau au fost condamnate pentru alte infracțiuni, dar s-au radicalizat ulterior în închisoare vor fi eliberate. Acest aspect specific le va determina pe autoritățile competente să își intensifice atât eforturile de gestionare a riscurilor, cât și eforturile de monitorizare, în limita permisă de capacitățile existente și de stabilirea aferentă a priorităților, precum și eforturile de dezangajare și reintegrare postîncarcerare;

AMINTIND că, în Concluziile sale privind protejarea europenilor împotriva terorismului: realizări și etape următoare, adoptate la 9 iunie 2022, Consiliul a subliniat importanța crucială a SIS, cu toate capacitățile posibile pe care le oferă sistemul, pentru schimbul de informații care ar putea sprijini statele membre în depistarea și monitorizarea persoanelor care reprezintă o amenințare teroristă;

CONSTATÂND că, din martie 2021 încoace, Europolul a primit raportări privind rezultate pozitive în SIS referitoare la semnalări legate de terorism și oferă sprijin statelor membre;

CONSTATÂND TOTODATĂ că concluziile sus-menționate se referă la valoarea adăugată operațională a dezvoltării procedurii privind notificările ulterioare obținerii unui rezultat pozitiv pentru luptătorii teroriști străini înregistrați în SIS care constituie o amenințare gravă, pe baza primirii voluntare a notificărilor privind rezultatele pozitive;

AMINTIND că SIS reînnoit a intrat în funcțiune la 7 martie 2023, cu o sferă de aplicare extinsă, inclusiv cu noi categorii suplimentare de semnalări și mai multe date, în special noi tipuri de date biometrice și noi funcționalități, oferind instrumente esențiale suplimentare pentru combaterea terorismului și a criminalității grave,

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

RECUNOSCÂND amenințarea potențială reprezentată de persoanele eliberate, dar anterior condamnate pentru infracțiuni de terorism, sau de deținuții radicalizați condamnați pentru alte infracțiuni;

SUBLINIIND necesitatea de a se promova schimbul de informații între statele membre cu privire la datele referitoare la persoane care ar putea reprezenta o amenințare teroristă, în conformitate cu dreptul intern și cel european și cu respectarea principiului proporționalității și a drepturilor fundamentale ale persoanelor în cauză;

EVIDENȚIIND, în același timp, importanța protejării drepturilor și a libertăților fundamentale ale deținuților eliberați, în special ale celor care nu mai reprezintă o amenințare,

INVITĂ STATELE MEMBRE:

SĂ PROMOVEZE, în conformitate cu dreptul intern și cu respectarea principiului proporționalității și a drepturilor fundamentale ale persoanelor în cauză, adoptarea de măsuri ulterioare eliberării în cazul persoanele eliberate, dar anterior condamnate pentru terorism, sau al deținuților radicalizați condamnați pentru alte infracțiuni care reprezintă o potențială amenințare teroristă;

SĂ DEZVOLTE în continuare evaluarea riscurilor și gestionarea sau monitorizarea persoanelor eliberate sau a persoanelor care urmează să fie eliberate urmând o abordare multiinstituțională care promovează participarea și coordonarea tuturor părților interesate implicate;

SĂ CONSOLIDEZE, în cadrul pus la dispoziție de dreptul aplicabil, schimbul de informații, atât la nivel bilateral, cât și la nivelul UE, cu privire la persoanele care au fost condamnate pentru terorism sau pentru alte infracțiuni, dar care sunt eliberate sau care urmează să fie eliberate după executarea pedepsei atunci când o evaluare a riscurilor arată că acestea sunt încă radicalizate și reprezintă o amenințare teroristă;

SĂ PARTAJEZE în interiorul UE, în conformitate cu dreptul intern și în timp util înainte de eventuala lor eliberare, informații cu privire la deținuții din închisori despre care se consideră că reprezintă o amenințare teroristă, prin introducerea datelor acestora în SIS și, dacă acești deținuți sunt monitorizați într-un cadru de aplicare a legii, utilizând Sistemul informațional Europol (SIE) și proiectele de analiză ale Europolului. Acest lucru ar trebui realizat în conformitate cu cerințele juridice ale UE și ale statelor membre, cu constrângerile operaționale, cu respectarea principiului proporționalității și a drepturilor fundamentale, astfel încât să se asigure că persoanele care reprezintă o amenințare teroristă sunt incluse în bazele de date ale UE și să se faciliteze verificarea respectivelor persoane în aceste sisteme, inclusiv a datelor lor biometrice;

SĂ ANALIZEZE posibilitatea ca discuțiile referitoare la schimbul eficace de informații privind notificările ulterioare rezultatelor pozitive („post-hits”) din SIS legate de semnalări vizând infracțiuni de terorism, inclusiv luptători teroriști străini care constituie o amenințare gravă, să fie extinse, în beneficiul tuturor statelor membre care doresc să primească notificări ulterioare rezultatelor pozitive din SIS, la schimbul de informații privind notificările ulterioare rezultatelor pozitive din SIS referitoare la teroriști sau la infractori extremiști violenți ori la infractori radicalizați care execută o pedeapsă în închisoare;

SĂ ÎȘI UNEASCĂ eforturile și să facă schimb de bune practici cu privire la modalitățile de consolidare a relațiilor cu țările terțe considerate prioritare pentru a facilita expulzarea, în conformitate cu dreptul național al statelor membre, a infractorilor străini radicalizați eliberați din închisoare care, pe baza unor informații precum condamnările penale sau datele operative ale autorităților responsabile cu securitatea națională, reprezintă o potențială amenințare teroristă.

INVITĂ COMISIA:

SĂ SPRIJINE în continuare statele membre, la cererea acestora, în dezvoltarea, punerea în aplicare și standardizarea instrumentelor de evaluare a riscurilor, atât pentru persoanele condamnate pentru infracțiuni de terorism, cât și pentru deținuții radicalizați condamnați pentru alte infracțiuni, ținând seama de amenințarea teroristă în schimbare și de nevoia rezultată în consecință de a adapta instrumentele în funcție de necesități, precum și în colectarea datelor științifice necesare pentru validarea empirică a acestor instrumente și pentru luarea unor decizii bazate pe dovezi în ceea ce privește gestionarea și monitorizarea infractorilor eliberați care reprezintă o amenințare teroristă.

SĂ CONTINUE să faciliteze, în măsura în care legislația aplicabilă permite acest lucru, schimbul de informații privind persoanele considerate o potențială amenințare teroristă sau de extremism violent, inclusiv persoanele condamnate pentru terorism sau pentru alte infracțiuni, dar radicalizate ulterior, care sunt eliberate sau urmează să fie eliberate, inclusiv prin încurajarea utilizării instrumentelor existente, în special a SIS, și, în cazul în care aceste persoane sunt monitorizate într-un cadru de aplicare a legii, a Sistemului informațional Europol (SIE) și a proiectelor de analiză ale Europolului;

SĂ SPRIJINE statele membre în consolidarea relațiilor cu țările terțe considerate prioritare pentru a facilita expulzarea deținuților străini radicalizați eliberați din închisoare în țările lor de origine;

SĂ PROMOVEZE, cu sprijinul Europolului, în limitele mandatului acestuia și în conformitate cu dreptul național și cu cel al UE, schimbul de bune practici între statele membre, în special în ceea ce privește efectuarea de evaluări ale amenințărilor înainte de eliberarea persoanelor condamnate și impunerea de măsuri de probațiune sau de securitate după eliberare.